

WERKGROEP TOEGANKELIJKHEID OUD-ZUID

WERKPLAN 2009

1. Missie

Mensen met een functiebeperking dienen op alle terreinen als volwaardige burger aan de samenleving te kunnen deelnemen. Een vereiste is dat er op alle terreinen van beleid, waaronder openbare ruimte, zorg, wonen en welzijn, verkeer en vervoer, media, cultuur, onderwijs en sport, rekening gehouden wordt met mensen met een functiebeperking. Om dat structureel in te bedden zullen overheden samen met belangenorganisaties inclusief beleid moeten ontwikkelen. Inclusief beleid betekent dat de belangen van mensen met functiebeperkingen, zowel fysiek als sociaal, vanzelfsprekend meegenomen worden in plaats van dat er apart beleid wordt gemaakt.

'Mensen met een functiebeperking moeten zo volwaardig mogelijk kunnen meedoen in de samenleving!'

Op dit moment is dit nog niet gerealiseerd. Daarom zal er een inhaalslag gemaakt moeten worden om burgers een gelijke uitgangspositie te verschaffen, zodat apart beleid voor mensen met een functiebeperking tot het verleden behoort.

De WTOZ richt zich daarom niet alleen op de lokale overheid, maar vaak ook op andere lokale partijen, zoals 1^e lijns voorzieningen in de gezondheidszorg, openbare gebouwen, horeca, detailhandel, vervoersbedrijven en cultuurcentra.

2. Kerndoelen

- De functie die de werkgroep vervult beperkt zich niet louter tot het wijzen op achterstanden op het gebied van toegankelijkheid in ons stadsdeel en het formuleren van wensen om deze weg te werken. De leden van de werkgroep investeren veel tijd en energie om de gesignaleerde knelpunten samen met de verantwoordelijke instanties op te lossen. Al vijf jaar stelt de WTOZ daartoe haar kennis en ervaringsdeskundigheid ook aan Stadsdeel Oud-Zuid beschikbaar. De WTOZ heeft sinds 2006 een officiële adviesstatus t.b.v. het Dagelijks Bestuur en de Raad gekregen.

'De kernactiviteit van WTOZ is het bevorderen en bewaken van een toegankelijke openbare ruimte voor iedereen en in het bijzonder voor mensen met een functiebeperking!'

De strategie van de werkgroep is om daar waar de belangen van de werkgroep en die van het stadsdeel parallel lopen, door samenwerking, meerwaarde te creëren. Alleen op deze wijze is de stadsdeelorganisatie in staat het door de stadsdeelraad geformuleerde gehandicaptenbeleid efficiënt te realiseren. Dat is niet alleen van belang voor de bewoners en bezoekers van Oud-Zuid met een functiebeperking. Stadsdeel Oud-Zuid vervult in menig opzicht ook nog een voortrekkersfunctie binnen de Gemeente Amsterdam.

- De werkgroep heeft een hoog ambitieniveau. De werkgroep heeft daarbij de belangen van iedereen op het oog. Toegankelijkheid en de participatiemogelijkheden zijn voor alle burgers belangrijke thema's.

'Trottoirs moeten toegankelijk zijn voor iedereen, niet alleen voor rolstoelgebruikers, maar ook voor kinderwagens, ouderen, iedereen!'

Met de inzet van velen worden de verbeteringen gerealiseerd. Daar profiteren uiteindelijk alle burgers van.

- De Wet maatschappelijke ondersteuning verplicht gemeenten (i.c. stadsdelen) de participatie van burgers te regelen. De wet beoogt zoveel mogelijk mensen volwaardig mee te laten doen aan de samenleving. In september 2008 is het WMO-beleidsprogramma *Meedoen* van het stadsdeel Oud-Zuid in de Raad vastgesteld. De nota is daarmee het definitieve lokale kader voor de uitvoering van de WMO in Stadsdeel Oud-Zuid. De WMO is een echte participatiewet: de wet stelt als doel dat (lokale) overheden plannen samen met de burgers opstellen en uitvoeren.

'Meedoen: iedereen moet zo lang mogelijk zelfstandig kunnen leven en wonen!'

Het stadsdeel zal in 2009 de WTOZ betrekken bij de vorming van een op te richten WMO-podium. In het WMO-podium nemen cliëntorganisaties, cliënten en vertegenwoordigers uit de Civil Society (o.a. vertegenwoordigers van vrijwilligers en mantelzorgers) zitting. Het stadsdeel legt beleids- en andere ontwikkelingen met een relatie tot de WMO ter advies voor aan het podium. De WTOZ onderkent het belang van het WMO-podium en zal zich hiervoor inspannen.

Dergelijke initiatieven motiveren de leden van de werkgroep om met de lopende en nieuwe activiteiten door te gaan.

3. Activiteitenkalender 2009

In de activiteitenkalender is rekening gehouden met thema's die doorlopend aandacht verdienen (openbare ruimte, advies- en overleg en het beheer van de website), maar ook met thema's die in 2009 bijzondere aandacht zullen vergen (bijvoorbeeld aan de WMO gerelateerde onderwerpen). De activiteitenkalender is het werkdocument voor 2009, dat wil zeggen, het is leidend. Mochten er zich in de loop van 2009 bijzondere ontwikkelingen voordoen dan zal mogelijk een reshuffling van activiteiten moeten plaatsvinden.

Voor 2009 staan de volgende activiteiten gepland.

3.1 Openbare ruimte

De werkgroep is vanaf het begin zeer intensief betrokken bij het megaproject dat in het hele stadsdeel wordt uitgevoerd om de basistoegankelijkheid te optimaliseren. Dit Project Basistoegankelijkheid betreft alle noodzakelijke aanpassingen van de bestaande situatie die de openbare ruimte toegankelijker en het oversteken voor alle burgers mogelijk en veiliger maakt.

In 2009 zal doorlopend aandacht besteed worden aan:

- Project basistoegankelijkheid (Bestaande situatie),
- Herprofileringen en herbestreringen (Nieuwe situatie),
- Ontwikkelen cursusaanbod op het gebied van wonen,
- Verbeteren van de winkeltoegankelijkheid,
- Advisering mbt visieontwikkeling Museumplein,
- Advisering mbt visieontwikkeling Stadionplein,
- Toegankelijkheid 1^e lijnsvoorzieningen in de gezondheidszorg,
- Toegankelijkheid openbare gebouwen en evenementen,
- Toegankelijkheid Vondelpark en Sarphatipark,
- Toegankelijkheid nieuwe projecten als het MFC de Edelsteen en de nieuwbouw op het voormalig archiefterrein,
- BLVC-plannen

Inzet: alle leden van de WTOZ met ondersteuning van de projectmedewerker (Liesbeth)

3.2 Advies en overleg

Doorlopend

- Adviesfunctie t.b.v. Dagelijks Bestuur Stadsdeel Oud-Zuid (2x p/j)
Sinds begin 2006 heeft de werkgroep in het kader van haar adviesfunctie elk half jaar overleg met het Dagelijks Bestuur over de voortgang van het gehandicaptenbeleid. De werkgroep geeft het bestuur in die gesprekken gevraagd en ongevraagd advies.
- Participatie Intersectoraal Overleg (4x p/j)
De werkgroep en de Ouderen Advies Raad Oud-Zuid (OAR) worden eens per kwartaal uitgenodigd om deel te nemen aan het ambtelijke Intersectoraal Overleg Gehandicaptenbeleid zoals vastgelegd in de nota over het gehandicaptenbeleid "Onbelemmerd in Amsterdam Oud Zuid".
- Adviesfunctie in Ambtelijke Verkeerscommissie Oud-Zuid (10x p/j)
De werkgroep participeert, via de Stichting Gehandicaptenoverleg Amsterdam (SGOA), in de Ambtelijke Verkeerscommissie.
- Overleg met de SGOA
De werkgroep neemt regelmatig deel aan bijeenkomsten en overleggen van de SGOA over de grootstedelijke aspecten van de toegankelijkheid.
- Informeel overleg met wethouders en ambtenaren van het stadsdeel.
- Waar nodig gebruik maken van inspraak.

Vanaf de invoering van de WMO

- Klankbordgroep loket Zorg & Samenleven Oud-Zuid
- Beleidsoverleg WMO regio Zuid
- Stedelijke WMO klankbordgroep:
 - werkgroep Welzijn
 - commissie loketten
- Stuurgroep Mantelzorg Oud-Zuid

Inzet: alle leden van de WTOZ

3.3 PR

Van de activiteiten en resultaten van de werkgroep wordt melding gedaan bijvoorbeeld in de Wijkkrant en de nieuwsbrief 'Onbelemmerd Amsterdam'. Verder brengt de werkgroep verslag uit van haar werkzaamheden in het '*Jaarverslag van het Wijkopbouwcentrum Vondelpark-Concertgebouwbuurt*'.

Inzet: alle leden van de WTOZ

3.4 Website van de WTOZ

De WTOZ beheert een website voor haar doelgroep. Tot de doelgroep rekent de WTOZ mensen met een functiebeperking, rolstoel- en scootmobielgebruikers, mensen met hulpmiddelen (krukken, rollator, een stok), ouderen en ouders met kinderwagens. De website geeft niet alleen nieuws en informatie over ontwikkelingen op het gebied van toegankelijkheid, maar ook over wonen, sporten en het laatste nieuws over fiscale zaken als de wijziging van de aftrek van buitengewone lasten in 2009. In 2009 zal ook aandacht besteed worden aan de ontwikkeling van het WMO-podium in het Stadsdeel Oud-Zuid.

Inzet: Marieke (beheerder website) en overige leden van de werkgroep

3.5 Levensloopbestendig bouwen en wonen

Oud thema dat opnieuw opgepakt moet worden in verband met de nieuwbouw op het Stadionplein. Genoeg literatuur, en onderzoeksrapporten met diverse invalshoeken (bijvoorbeeld het Woonwensenonderzoek rolstoelwoningen, sept 2008). Wat zijn nu de overeenkomsten of verschillen tussen levensloopbestendig bouwen, aanpasbaar wonen, rolstoelwoningen, WIBO woningen etc.. En hoe verhoudt e.e.a. zich met de in 2000 door VROM/VWS geformuleerde definitie: *"Een levensloopbestendige wijk (maximaal 10.000 inwoners) is een wijk die mensen in willekeurig welke levensfase, ongeacht levensomstandigheden, huishoudsamenstelling en culturele achtergrond, optimale mogelijkheden biedt voor alle vormen van fysieke en geestelijke activiteit en zelfontplooiing en die een woningaanbod en voorzieningenniveau heeft dat daartoe is uitgerust."*

Kan de WTOZ samen met de SGOA bij de discussie hier een actieve rol in spelen?

Inzet: Liesbeth, Rob, Marieke en Ellen

3.6 Woonservicewijken

In het Woonservicepact heeft de Gemeente Amsterdam tezamen met partijen op het terrein van wonen, zorg en dienstverlening stedelijk afgesproken dat er gedifferentieerde en kleinschalige vormen van zelfstandig wonen en servicewijken worden gerealiseerd. In de Woonserviceagenda 2008 staat dat elk stadsdeel concrete doelen geformuleerd moet hebben in 2008. Een van de thema's van het WMO-beleidsprogramma Oud-Zuid 'Meedoen' en de nota Woonvisie van Oud-Zuid is het realiseren van woonservicewijken. Het stadsdeel gaat zich in 2009 intensief bezighouden met de ontwikkeling van de woonservicewijk.

Het DB is op 14 november 2008 akkoord gegaan met de fasering voor de realisering van woonservicewijken in ons stadsdeel. In eerste instantie zullen 2 servicewijken worden ontwikkeld en wel in de Pijp en de Marathonbuurt. Er wordt aangehaakt bij een zeer ver gevorderd initiatief door partners in het veld voor een WoonServicePunt (WSP) in de Pijp en daarnaast wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een woonservicewijk in de Marathonbuurt, ook beginnend met een WSP. Het stadsdeel nodigt de WTOZ, de OAR en andere partijen (denk aan Puur Zuid, Combiwel en SOOZ) uit om mee te denken in het ontwikkeltraject.

Inzet: Liesbeth, Rob, Joris en Marieke

3.7 Participatie- en communicatietraject rond de WMO in Oud-Zuid

De commissie Mens en Samenleven behandelt in januari 2009 de nota over de participatie rond de WMO. In de nota schetst het stadsdeel hoe ze de participatie met burgers en zorg- en welzijnsaanbieders vorm wil geven: door een WMO-podium, themabijeenkomsten, beleidstafels en bijeenkomsten voor hen die moeilijk bereikbaar zijn. Bij de participatie gaat het om meer dan alleen inspraak en voorlichting. Het is de bedoeling van het stadsdeel dat samen met externen het beleid wordt opgesteld en de uitvoering verzorgt: er is sprake van een coproductie. Het stadsdeel wil binnenkort met de WTOZ in gesprek over de invulling van het toekomstige participatietraject en wat de WTOZ kan betekenen vanuit haar kernactiviteit 'het bevorderen en bewaken van een toegankelijke openbare ruimte'. Voor de WTOZ is het van belang om alert te zijn om goed mee te kunnen doen door deelname aan het WMO-podium en de themabijeenkomsten.

Inzet van Liesbeth, Rob en Joris

3.8 WMO-bijeenkomsten in Oud-Zuid

Bij themabijeenkomsten komen belangrijke WMO-onderwerpen aan de orde als toegankelijkheid, vrijwilligers- en mantelzorgondersteuning. Met de aanwezigen kan dan met behulp van praktische vragen informatie worden gegeven over waar men terecht kan voor ondersteuning of zorg. Daardoor kan de bekendheid van de WMO voor de burgers vergroot worden. In het 2^e kwartaal wil de WTOZ samen met de OAR en het stadsdeel een themabijeenkomst organiseren voor mensen met een beperking en ouderen. Voor deze bijeenkomst zullen nadrukkelijk allochtone burgers van Oud-Zuid worden uitgenodigd.

Inzet: Liesbeth, alle leden WTOZ, de OAR en het stadsdeel

3.9 Special Mantelzorg

In 2009 zal een Special over de mantelzorg verschijnen. Deze Special zal een overzicht geven van alle aandachtsgebieden en is bestemd voor de bewoners van Oud-Zuid. De voorbereidende werkzaamheden zijn al in de loop van 2008 in gang gezet. Voor het maken van de Special is door het stadsdeel subsidie aangevraagd bij de Gemeente Amsterdam (via de Dienst Zorg & Samenleven). Als de subsidie toegekend wordt zal in 2009 de redactie voor de Special samengesteld worden. De Special wordt een gezamenlijk product van de SOOZ en de WTOZ met ondersteuning van de Stuurgroep Mantelzorg.

Inzet: Liesbeth, Rob, Joris, Marja en de SOOZ

3.10 Stuurgroep Mantelzorg

Om inzicht te krijgen in de ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers heeft de *werkgroep mantelzorg Oud-Zuid (nu stuurgroep)* in beeld gebracht welke bestaande initiatieven en organisaties zich richten op de ondersteuning van mantelzorgers. Dit heeft geresulteerd in een zogenaamd 'vliegwiel' waarin duidelijk per aandachtsgebied is aangegeven welke organisaties in het stadsdeel actief zijn voor mantelzorgers. Verder hebben de betrokken organisaties, waaronder de WTOZ en de SOOZ, op 1 november 2007 een intentieverklaring ondertekend om mee te werken aan de voorbereiding en realisatie van een voorzieningenpakket Mantelzorgondersteuning in het Stadsdeel Oud-Zuid. In maart 2008 is hiermee een aanvang genomen en zal een doorloop hebben in 2009.

Inzet: Liesbeth en SOOZ

4. Benodigde personele inzet

De werkgroep heeft een hoog ambitieniveau en is intensief betrokken bij activiteiten die het hele stadsdeel betreffen. Om goed te kunnen adviseren betreft de werkgroep waar nodig externen om te helpen bij het lezen en doorgronden van beleidsstukken, tekeningen voor wijzigingen in de openbare ruimte of ontwerpen voor verbouw of nieuwbouw.

De inzet van de leden van de werkgroep is zeer groot en daarbij heeft ieder zijn eigen aandachtsveld. Echter de inzet van de leden van de werkgroep kent ook grenzen. Reden dat door de WTOZ voor 2008 bij het stadsdeel subsidie gevraagd is voor een projectmedewerker (0,3 fte) voor extra ondersteuning, inhoudelijk en coördinerend. Het stadsdeel honoreerde dit verzoek *'met een eenmalig subsidiebedrag van € 29.565 voor professionele ondersteuning van het project "toegankelijker maken van de openbare ruimte en gebouwen voor mensen met een functiebeperking" in de vorm van een direct vastgesteld budgetsubsidie'*.

Voor 2009 heeft de WTOZ een nieuw subsidieverzoek bij het stadsdeel ingediend om de professionele ondersteuning door de projectmedewerker te kunnen continueren. Het stadsdeel stemt hiermee in en stelt een eenmalig subsidie van € 31.500 ter beschikking. Het stadsdeel deelt tevens mee dat voor 2010 geen subsidie meer wordt verleend.

Met de professionele ondersteuning, de inzet van de leden van de werkgroep en de secretariële ondersteuning vanuit de SOOZ voor de werkgroepvergaderingen, verwacht de WTOZ de voor 2009 geplande activiteiten te kunnen realiseren.

5. Vergaderingen werkgroep 2009

De werkgroep vergadert eenmaal per zes weken in MFC de Coenen Lydia volgens onderstaand schema.

Vergaderdata	Week
Donderdag 22 januari	Week 4
Donderdag 05 maart	Week 10
Donderdag 09 april	Week 15
Donderdag 14 mei	Week 22
Donderdag 25 juni	Week 26
Donderdag 27 augustus	Week 35
Donderdag 01 oktober	Week 40
Donderdag 05 november	Week 45
Donderdag 17 december	Week 51

Amsterdam, 11 december 2008